

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților recursurile ordinare declarate de către avocatul Țurcan Arina cu inculpatul Turețchi Iurie, de către avocatul Snegur Anatoli în numele inculpatului Turețchi Iurie, de către inculpatul Turețchi Iurie, de către avocatul Țurcan Arina în numele inculpatului Turețchi Iurie, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2018, în cauza penală privind-l pe

Turețchi Iurie XXX născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 09.03.2017 – 11.08.2017 (prima instanță);
2. 06.09.2017 – 28.11.2018 (instanța de apel);
3. 21.02.2019 – 21.05.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 11 august 2017, Turețchi Iurie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), e) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 6 luni, cu deținerea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în cadrul organelor de drept pe un termen de 7 ani.

Prin sentință s-a soluționat și chestiunea cu privire la corpurile delictive.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Turețchi Iurie la 21 septembrie 2016, exercitând funcția de șef de post, ofițer superior de sector al postului de poliție Todirești din Sectorul de poliție nr. 3 (Pîrlița) al IP Ungheni, fiind o persoană publică, suspectându-l pe cet. Casian Cătălin de comiterea sustragerii pe ascuns a peștelui din iazul situat în satul XX, r-l XXX despre care știa cu certitudine că este minor, aproximativ pe la ora 08:30 l-a reținut în s. Bușila, r-l Ungheni și utilizând cuvinte vulgare în prezența a mai multor persoane, inclusiv cunoscute de către minor, care înjoseau demnitatea acestuia, i-a ordonat să urce în automobilul său personal și ulterior l-a condus pe malul aceluia iaz situat în satul Grăseni r-l Ungheni.

Acolo, Turețchi Iurie, abuzând de situația sa de serviciu în calitate de colaborator de poliție, folosind autoritatea calității sale de persoană publică, încălcând grav dispoziția nr. 26 alin. (1) lit. a) a Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 42-47/145 din 01.03.2013, potrivit căreia este

obligat să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, urmărind scopul intimidării, umilirii minorului Casian Cătălin, recunoașterii vinei în comiterea sustragerii peștelui din bazinul acvatic menționat, precum și pedepsirii lui pentru fapta comisă, la 21 septembrie 2016, în perioada de timp aproximativ de la ora 10:00 până la 12:00, în mod intenționat, depășind în mod vădit drepturile și obligațiile sale de serviciu l-a impus să se dezbrace până la lenjeria de corp, în prezența mai multor persoane, inclusiv cunoscute minorului, utilizând cuvinte înjositoare și glume pe seama defectului de dicție a acestuia.

În continuare, urmărind același scop, deși pe mal se aflau bărci, i-a ordonat să intre în apa rece a iazului pentru a extrage plasele de pescuit. Auzind refuzul minorului de a intra în apă deoarece este frig, Turețchi Iurie l-a amenințat că-l va îneca în acel iaz sau îl va lipsi de libertate pe o perioadă de 15 zile. În urma amenințărilor primite din partea numitului Turețchi Iurie, minorul Casian Cătălin a intrat dezbrăcat în apa iazului unde s-a aflat o perioadă îndelungată de timp, căutând și găsind plasele pentru pescuit, a ieșit cu ele la malul opus al iazului, unde deja fiind în stare de inconștiență, a fost scos din apă de către alte persoane și îmbrăcat, după care a fost condus într-un depozit din apropiere.

Tot atunci, deși Casian Cătălin se afla în stare de hipotermie și semi-conștiență, Turețchi Iurie continua să-l chestioneze asupra cazului de sustragere a peștelui din acel iaz, utilizând în continuare amenințări și cuvinte înjositoare la adresa lui Casian Cătălin, cauzându-i durere și suferințe fizice și psihice puternice.

Instanța de judecată a încadrat acțiunile inculpatului Turețchi Iurie în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a) e) Cod penal, ca „cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică asupra unui minor.”

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1 Procurorul în procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, oficiul Nord- Russu Tatiana, care a solicitat casarea sentinței, judecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Turețchi Iurie să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), e) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 13 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în cadrul organelor de drept pe un termen de 15 ani, invocând faptul că:

- la emiterea sentinței de recalificare a acțiunilor inculpatului, au fost ignorate declarațiile părții vătămate Casian Cătălin a martorilor Rahmistriuc Tamara, reprezentantului legal al părții vătămate minore Casian Cătălin, martorilor Turețchi Nicolae, Oleandă Sergiu, Rusu Petru și Onofrei Andrei;

- vinovăția inculpatului a mai fost probată și prin procesul verbal de ridicare din 23.11.2016, procesul-verbal de percheziție din 17.02.2017, concluziile evaluării psihologice a minorului Casian Cătălin nr. 19 din 20.02.2017, raportul de expertiză complexă psihiatrico-legală în privința lui Casian Cătălin, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului, informația extrasă de pe site-ul „Gismeteo.ru”;

- au fost prezentate probe care au confirmat faptul că inculpatul i-a cauzat suferințe fizice și psihice puternice părții vătămate, acțiunile acestuia încadrându-se în prevederile art. 166¹ alin.

(4) lit. a), e) Cod penal, fiind probat și scopul special obligatoriu ce trebuie să existe la realizarea laturii subiective în cazul încadrării unei fapte ca o infracțiune de tortură.

2.2 Inculpatul Turețchi Iurie, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, invocând faptul că:

- la emiterea sentinței au fost încălcate prevederile art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală;

- neîntemeiat la baza sentinței de condamnare au fost puse doar declarațiile martorilor Casian Cătălin, Rahmistriuc Tamara, Roman Denis, Roman Anatolie, Casian Olesea, Roman Octavian, Arap Nicolai și ceilalți, declarațiile făcute în instanța de judecată contravin total declarațiilor înscrise în sentință, acestea fiind identice cu cele indicate în rechizitoriu;

- instanța de judecată a plagiat rechizitoriu, fiind-i încălcat astfel dreptul la un proces echitabil;

- conform declarațiilor martorilor Turețchi Nicolae, Mămăligă Boris, Onofrei Andrei, Oleandră Sergiu, Roman Denis s-a constatat cu certitudine că la momentul când minorul Casian Cătălin a intrat în apă, inculpatul nu se afla în preajma iazului, iar când a venit la iaz minorul Casian Cătălin era deja în apă pe la mijlocul iazului, fapt confirmat și de înregistrările audio a ședinței de judecată;

- comportamentul legal și adecvat a fost confirmat prin declarațiile martorilor Oleandră Sergiu, Rusu Petru, Coliban Angela, Roman Octavian, precum și prin înregistrările video făcute cu telefonul anexate la materialele cauzei;

- neîntemeiat a fost respinsă de către instanța de fond solicitarea apărării cu privire la audierea martorilor Coliban Angela și Turețchi Mifodi, fapt care a dus la încălcarea dreptului la apărare;

- din materialele cauzei cu certitudine s-a constatat faptul că minorul Casian Cătălin a fost impus să intre în iaz de către Rusu Petru care este și paznicul al acestui iaz;

- contrar prevederilor concluziilor Centrului Psiho -Social – Pedagogic al DGETS al CMC nr. 19 din 20.02.2017 de unde rezultă că minorul Casian Cătălin în prezența inculpatului se re-victimizează, în ședință vorbea normal, avea un comportament adecvat, ulterior fiind supus examinării medico-militare a fost declarat apt pentru satisfacerea serviciului militar;

- nu a întreprins nici un act de constrângere fizică sau psihică față de minorul Casian Cătălin;

- conform raportului de expertiză psihiatrică-psihologică s-au constatat semne ale traumei psihologice însă nefiind concretizat când, unde, cum a fost cauzată această traumă și de cine, comunicând în instanță că minorul Casian Cătălin a recunoscut că această traumă i-a fost cauzată undeva la vârsta de 5 ani ca urmare a violenței în familie;

- la baza sentinței au fost admise ca probe materiale care au fost obținute dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica, mai mult nu a fost stabilită temperatura apei;

- la recalificare instanța corect a invocat că din materialele administrate nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate, urmând să emită o sentință de achitare;

- este neîntemeiată concluzia instanței referitor la nimicirea corpurilor delictive și anume a telefonului de model „Huawei” care îi aparține de drept.

2.3 Avocatul Casian Tamara în numele inculpatului Turețchi Iurie, care a solicitat casarea sentinței, cu emiterea unei decizii de achitare din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, invocând faptul că:

- nu s-a dovedit cauzarea de tortură, adică durerea sau suferințele fizice sau psihice puternice ale părții vătămate;

- raportul de expertiză psihiatrico-psihologico-judiciară n-a constatat cauzarea de dureri sau suferințe fizice sau psihice puternice părții vătămate;

- nu s-a dovedit scopul torturii și anume obținerea de la această persoană sau de la o altă persoană terță de a mărturisi, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a exercita presiune asupra ei sau asupra unei terțe persoane, sau din orice alt motiv, bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea;

- instanța de fond recalificând acțiunile inculpatului nu a stabilit circumstanțe de fapt și de drept, nu a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a apreciat probele unilateral;

- nici un martor nu a confirmat vinovăția adusă inculpatului;

- unicii care declară că inculpatul a comis fapta imputată sunt Casian Cătălin, reprezentantul său legal și bunica acestuia, care au aflat despre cele întâmplate din spusele părții vătămate;

- nevinovăția inculpatului fiind dovedită prin video imprimarea din 21.09.2016 făcută de către inculpat, procesul-verbal de constatare a infracțiunii din 26.09.2016, informația din R-2; raportul agentului constator cu privire la înregistrarea și evidența sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21.09.2016 perfectat în prezența martorilor Roman Octavian și Oleandra Sergiu, actul de cântărire, acțiune efectuată în prezența lui Oleandră Sergiu, Roman Octavian, Rusu Petru, Casian Cătălin, recipisa dată de Oleandra Sergiu, lămurirea lui Casian Cătălin cu participarea asistentului social Herbovița Natalia și Rahmistriuc Tamara, procesul verbal de audiere a victimei;

- inculpatul nu este nici persoană cu funcție de răspundere și nici persoană cu funcție de demnitate publică, astfel încadrarea faptei în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal fiind una incorectă;

- este greșită concluzia instanței cu privire la nimicire după intrarea sentinței în vigoare a corpului delict telefonul mobil de model „Huawei” de culoare neagră, or acesta nu a fost recunoscut în calitate de corp delict.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2018, s-au respins apelurile declarate de către avocatul inculpatului Casian Tamara în numele inculpatului Turețchi Iurie și cel declarat de către inculpatul Turețchi Iurie ca fiind nefondate. S-a admis apelul procurorului, s-a casat sentința, inculpatul Turețchi Iurie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), e) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 10 ani.

S-a soluționat și chestiunea cu privire la corpurile delict, telefonul mobil a fost restituit inculpatului.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că sentința nu a fost motivată prin prisma reîncadrării acțiunilor inculpatului de la art. 166¹ alin. (4) lit. a), e) Cod penal la art. 166¹ alin. (2) lit. a), e) Cod penal, instanța invocând că în procesul calificării celor săvârșite în baza alin. (1) și (2) art. 166¹ Cod penal, s-a apreciat în raport cu toate împrejurările reținute, ca durerea sau suferința provocată victimei nu a fost puternică.

Ansamblul de probe cercetate în cadrul ședinței de judecată, a permis instanței de apel să constate că la data de la 21 septembrie 2016, Turețchi Iurie exercitând funcția de șef de post, ofițer superior de sector al postului de poliție Todirești din Sectorul de poliție nr. 3 (Pîrlița) al IP Ungheni, fiind o persoană publică, suspectându-l pe cet. Casian Cătălin de comiterea sustragerii pe ascuns a peștelui din iazul situat în satul Grăseni, r-l Ungheni despre care știa cu certitudine că este minor, aproximativ pe la ora 08:30 l-a reținut în s. Bușila, r-l Ungheni și utilizând cuvinte vulgare în prezența a mai multor persoane, inclusiv cunoscute de către minor, care înjoseau demnitatea acestuia, i-a ordonat să urce în automobilul său personal și ulterior l-a condus pe malul aceluia iaz situat în satul Grăseni r-l Ungheni.

Acolo, Turețchi Iurie, abuzând de situația sa de serviciu în calitate de colaborator de poliție, folosind autoritatea calității sale de persoană publică, încălcând grav dispoziția nr. 26 alin. (1) lit. a) a Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 42-47/145 din 01.03.2013, potrivit căreia este obligat să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, urmărind scopul intimidării, umilirii minorului Casian Cătălin, recunoașterii vinei în comiterea sustragerii peștelui din bazinul acvatic menționat, precum și pedepsirii lui pentru fapta comisă, la 21 septembrie 2016, în perioada de timp aproximativ de la ora 10:00 până la 12:00, în mod intenționat, depășind în mod vădit drepturile și obligațiile sale de serviciu l-a impus să se dezbrace până la lenjeria de corp, în prezența mai multor persoane, inclusiv cunoscute minorului, utilizând cuvinte înjositoare și glume pe seama defectului de dicție a acestuia.

În continuare, urmărind același scop, deși pe mal se aflau bărci, i-a ordonat să intre în apa rece a iazului pentru a extrage plasele de pescuit. Auzind refuzul minorului de a intra în apă deoarece este frig, Turețchi Iurie l-a amenințat că-l va îneca în acel iaz sau îl va lipsi de libertate pe o perioadă de 15 zile. În urma amenințărilor primite din partea numitului Turețchi Iurie, minorul Casian Cătălin a intrat dezbrăcat în apa iazului unde s-a aflat o perioadă îndelungată de timp, căutând și găsind plasele pentru pescuit, a ieșit cu ele la malul opus al iazului, unde deja fiind în stare de inconștiență, a fost scos din apă de către alte persoane și îmbrăcat, după care a fost condus într-un depozit din apropiere.

Tot atunci, deși Casian Cătălin se afla în stare de hipotermie și semi-conștiență, Turețchi Iurie continua să-l chestioneze asupra cazului de sustragere a peștelui din acel iaz, utilizând în continuare amenințări și cuvinte înjositoare la adresa lui Casian Cătălin, cauzându-i durere și suferințe fizice și psihice puternice.

Astfel, acțiunile inculpatului Turețchi Iurie fiind încadrate de către instanța de apel în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a), e) Cod penal adică tortura „fapta intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice cu scopul de a obține de la această persoană sau o persoană terță informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o persoană terță l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau

de a exercita presiune asupra ei sau asupra unei terțe persoane, sau din orice alt motiv, bazat pe o formă de discriminare, oricare a fi ea, atunci când o asemenea durere sau suferință este provocată de către persoana publică sau de către persoana care, de facto exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres sau tacit al unei asemenea persoane.”

Instanța de apel a apreciat ca drept eronată concluzia primei instanțe precum că durerea sau suferința provocată victimei nu a fost puternică, căci din probele cercetate atât în prima instanță cât și în instanța de apel s-a identificat modalitatea de comitere a infracțiunii de tortură, fiind probată în care mod a avut loc și prin care anume acțiuni ale inculpatului Turețchi Iurie au survenit urmări ce constituie suferințe fizice sau psihice puternice, după cum este reglementată latura obiectivă a infracțiunii de tortură în art. 166¹ alin. (3) Cod penal.

Având la bază concluziile evaluării psihologice a minorului Casian Cătălin nr. 19 din 20.02.2017 efectuat de către Centrul psiho-socio-pedagogic al Direcției generale educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău, instanța de apel a constatat că de către acuzare au fost prezentate probe că inculpatul Turețchi Iurie i-a cauzat suferințe psihice puternice, ceea ce acuzarea consideră că este manifestarea de tortură, mai mult în primă instanță au fost probate și scopurile speciale ce obligatoriu trebuie să fie prezente în realizarea laturii subiective în cazul încadrării unei fapte ca infracțiune de tortură reglementată în varianta tip de art. 166¹ alin. (3) Cod penal cum ar fi obținerea de la persoana efectiv torturată sau de la o altă persoană terță a informațiilor sau mărturisirilor, pedepsirea persoanei efectiv pentru un act pe care această persoană sau terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, intimidarea sau exercitarea de presiuni asupra persoanei efectiv torturate sau asupra unei terțe persoane.

Instanța de apel a ținut să menționeze că anume acțiunile inculpatului Turețchi Iurie ca persoană care reprezintă o autoritate a statului, au favorizat și influențat comiterea respectivei infracțiuni, anume inculpatul în calitate de șef de post l-a reținut pe minorul Casian Cătălin când acesta vindea pește, el l-a escortat la sediul primăriei pentru al audia, tot el a dat indicații pentru a-l transporta pe minor la depozit și mai apoi la iaz.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, precum și de nota informativă eliberată de către Șeful IP Ungheni locotenent- colonel de poliție Vrănescu Igor prin care s-a menționat că inculpatul Turețchi Iurie pe parcursul activității sale în calitate de căpitan de poliție, șef de post, ofițer de sector al IP Ungheni s-a manifestat printr-un comportament arogant, conflictual, lipsă de respect față de cetățeni, superiori, colegi, contrar normelor etice și deontologice.

Instanța de apel a ținut necesar să specifice faptul că nota informativă elocvent a demonstrat că inculpatul Turețchi Iurie poate fi corectat doar prin izolarea acestuia de societate, stabilindu-i o pedeapsă în limita sancțiunii pentru infracțiunea încriminată.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare, de către:

4.1. Avocatul Țurcan Arina în numele inculpatului Turețchi Iurie, care a invocat drept temeiuri de recurs art. 6 CEDO, art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8), pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și a sentinței, cu trimiterea cauzei la rejudecare invocând faptul că:

- hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, faptele imputate inculpatului nu întrunesc semnele constitutive ale componenței de infracțiune, faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită;
- de către instanța de apel la adoptarea deciziei nu s-a dat eficiență prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală;
- atât sentința cât și decizia sunt incomplete deoarece nu oferă un răspuns la toate motivele importante invocate în sprijinul apărării, iar nemotivarea hotărârii judecătorești încalcă dreptul părților la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO;
- modalitatea de motivare a soluției denotă faptul că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală hotărârea instanței fiind motivată insuficient;
- instanța de apel avea obligația ca în mod precis să întocmească corect hotărârea adoptată;
- atât prima instanță cât și instanța de apel nu au asigurat desfășurarea unui proces echitabil, nu a oferit o argumentare motivată deciziei pe care se întemeiază soluția, hotărârea fiind adoptată contrar prevederilor art. 6 alin. (1) și (3) CEDO;
- instanța de apel nu a analizat punctual criticile invocate de cei doi apelanți, ci s-a limitat doar la expunerea unor fraze generale preluate din rechizitoriu și sentință privind vinovăția lui Turețchi Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal, instanța de apel nu a motivat care au fost elementele de fapt ce au condus la aprecierea declarațiilor martorilor ca fiind tendențioase, regizate;
- instanța de apel face trimitere la „ *incidentul din holul instanței de apel, când pentru audiere a fost invitată partea vătămată Casian Cătălin și rudele inculpatului au încercat a-l intimida, fapt ce a determinat instanța de a-i înlătura pe respectivii din sala de ședință*” fără a fi probat existența unui asemenea incident;
- fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel ca urmare a efectuării cercetării judecătorești în decizia adoptată trebuia să expună concluzia generală pe marginea apelurilor, precum și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea criticilor invocate de apelanți, analizând probele și indicând expres care sunt motivele respingerii unor aprecieri critice a altora;
- instanța de apel nu s-a expus în privința contradicțiilor existente între declarațiile martorilor date la urmărirea penală și în instanța de judecată, și anume declarațiile martorilor Oleandră Sergiu și Rusu Petru date la 21.02.2017, care este un text identic dar că se indică că au fost de două persoane diferite;
- fiind audiați în ședința de judecată martorii respectivi au indicat că au citit declarațiile și că au fost invitați doar să semneze;
- au fost apreciate probele contrar prevederilor art. 100 alin. (4) și 101 Cod de procedură penală;
- instanța de apel nu s-a expus în privința criticii invocate sub aspectul că Turețchi Iurie nu este subiect al infracțiunii imputate, nu s-a expus asupra cererii în care se invocă condițiile inumane de detenție;
- atât prima instanță cât și instanța de apel ilegal au pus la baza hotărârii concluziile evaluării psihologice a minorului Casian Cătălin nr. 19 din 20.02.2017, or acesta nu este mijloc de probă;

- ilegal au fost puse la baza hotărârii de condamnare a inculpatului declarațiile reprezentantului părții vătămate, declarațiile martorului Rahmistriuc Tamara, raportul de expertiză judiciară nr. 83A-2017 din 12.07.2017, caracteristica elevului Casian Cătălin, procesul verbal de percheziție din 17.02.2017, nota informativă eliberată de șeful IP Ungheni care nu este mijloc de probă;

- probele acuzării nu atestă existența faptei intenționate prin care i s-a provocat lui Casian Cătălin o durere sau suferință fizică sau psihică puternică de către Turețchi Iurie cu scopul de a obține de la această persoană sau de la o persoană terță informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care acesta sau o terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a exercita presiune asupra ei sau asupra unei terțe persoane;

- din materialele cauzei rezultă că inculpatul Turețchi Iurie nu are nici o implicație în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ Cod penal, deoarece ultimul nu s-a implicat nici în comiterea elementului material, nici în metoda de comitere - aplicarea constrângerii ca metodă de comitere a infracțiunii;

- analizând cumulul de probe existent la materialele dosarului, instanța de apel urma să constate în mod cert că Turețchi Iurie nu se afla pe malul iazului când partea vătămată Casian Cătălin a intrat în apă, fapt care rezultă din declarațiile martorilor Turețchi Nicolae, Mămăligă Boris, Roman Anatolie;

- din declarațiile asistentei sociale Gherbovițan Natalia care a asistat în momentul în care Casian Cătălin a fost audiat urmează că „ ea a asistat la audierea minorului Casian Cătălin, când a fost audiat de către Turețchi Iurie. El s-a purtat adecvat cu minorul când l-a audiat... Comportamentul minorului Casian Cătălin era liniștit. El stătea pe scaun, nu a avut careva reacții...”

- au fost folosite probe care au fost administrate cu încălcări grave și anume: audierea la urmărirea penală a minorilor Oleadră Sergiu și Rusu Petru din 21.02.2017, textul fiind identic, fiind indicat că au fost date de două persoane diferite, martorii în ședința de judecată au comunicat că nu au citit declarațiile și că au fost invitați să de semneze doar; percheziția de la domiciliul inculpatului a fost efectuată în lipsa apărătorului chiar dacă inculpatul a indicat asupra prezenței apărătorului ales, percheziția a fost efectuată pe timp de noapte și anume a început de la ora 06:40 chiar dacă nu se întrunesc elementele unui caz de delict flagrant, examinarea telefonului mobil a avut loc cu încălcări, în sentință a fost copiat integral rechizitoriu acest fapt fiind constatat și prin faptul că în rechizitoriu cât și în sentință sunt greșeli gramaticale identice;

- nici una din declarațiile sau probele invocate de acuzatorul de stat și admise de instanță nu confirmă că Turețchi Iurie a comis fapta imputată, învinuirea adusă bazându-se doar pe presupuneri;

- instanța de fond și cea de apel a deviat de la regulile prescrise de calificare juridică a infracțiunii, încălcând principiul legalității încriminării cât și art. 7 CEDO;

- s-a admis o deviere materială de la principiul caracterului personal al răspunderii penale, iar vinovăția lui Turețchi Iurie în comiterea infracțiunii imputate nu a fost elucidată și probată.

4.2 Avocatul Snegur Anatoli în numele inculpatului Turețchi Iurie care a invocat drept temeiuri de recurs art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8), pct. 12) Cod de procedură penală, care a solicitat casarea deciziei și a sentinței, cu trimiterea cauzei la rejudecare și anularea măsurii de reprimare în formă de arest față de inculpat, invocând faptul că:

- infracțiunea a fost comisă de alte persoane, care apărându-se au dat declarații necorespunzătoare, incomplete, contradictorii, chiar false;

- declarațiile lui Casian Cătălin au fost analizate fără atenția necesară, ignorând faptul că el a avut un șir de motive de a da declarații calomnioase împotriva inculpatului;

- unii martori au declarat că minorul a fost împus să intre în apă de Rusu Petru și Oleandra Serghei;

- s-a admis o încadrare juridică greșită astfel că în loc de tratament inuman instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului ca tortură, fapt ce contrazice realității;

- toți martorii au declarat că erau doi paznici, mai mult martorul Filimon Igor a declarat în instanța de judecată că inculpatul nu era la fața locului, iar indicații părții vătămate Casian Cătălin de a scoate plasele din iaz i-au dat Oleandra Sergiu și Rusu Petru, iar inculpatul venind la fața locului a spus ca minorul imediat să fie scos din iaz, declarații analogice au fost date și de către martorul Mamaliga Boris, Pancu Profir;

- neîntemeiat a fost respinsă solicitarea apărării cu privire la audierea suplimentară a martorului Manole Liliana, care anterior nici nu a dat declarații complete, răspunzând doar la o singură întrebare;

- este greșită calificarea acțiunilor inculpatului sub formă de tortură, ori minorul nu s-a aflat în stare de inconștiență sau semi inconștiență, a ieșit singur din apă, nu a stat la spital, nu a primit careva defecte fizice, nefiind careva urme pe corp ca urmare a aplicării torturii.

4.3 Avocatul Țurcan Arina împreună cu inculpatul Turețchi Iurie, care au invocat drept temeiuri de recurs art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8), pct. 12) Cod de procedură penală, care a solicitat casarea deciziei și a sentinței, cu trimiterea cauzei la rejudecare, invocând motive similare celor enumerate la pct. **4.1** din prezenta decizie.

4.4 Inculpatul Turețchi Iurie care la 18.02.2019 a declarat 2 recursuri ordinare în care a invocat drept temeiuri de recurs art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8), pct. 12) Cod de procedură penală, invocând temeiuri similare celor enumerate la pct. **4.1.** și pct. **4.2** din prezenta decizie.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor, invocând faptul că instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei. Specificând faptul că recurenții în conținutul recursurilor își motivează contestațiile exclusiv prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, fapt ce nu este prevăzut în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Cu referire la recursurile ordinare declarate de către avocatul Țurcan Arina împreună cu inculpatul Turețchi Iurie, de către avocatul Țurcan Arina în numele inculpatului Turețchi Iurie și de către inculpatul Turețchi Iurie.

La caz, se reține că recurenții contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8), pct. 12) Cod de procedură penală, în sensul că ” *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptele imputate inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*”.

Instanța de recurs menționează, că nici unul din temeiurile la care se referă autorii recursurilor nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând conținutul recursurilor ordinare declarate, instanța de recurs a remarcat faptul că, autorii recursurilor critică decizia instanței de apel în partea ce ține de aprecierea probelor, astfel instanța de recurs consideră necesar să sublinieze faptul că, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, or aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Deci, Colegiul penal lărgit nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea soluției adoptate în privința lui Turețchi Iurie, ori, critica adusă de către recurenți referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanța inferioară și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sunt, instanța de apel, pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și, conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală s-a pronunțat detaliat asupra motivelor respingerii apelurilor declarate.

Mai mult, Colegiul penal lărgit susține că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art. 6 CEDO.

În privința alegațiilor recurenților, precum că la baza soluției instanței de apel nu au fost aduse de către partea acuzării suficiente probe care ar demonstra vinovăția inculpatului Turețchi Iurie în comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul penal lărgit atestă că nu pot fi admise, or după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei instanței de apel (f.d. 139-160, vol. V), instanța de apel corect și-a întemeiat soluția pe un cumul de probe suficient, care fiind verificate și apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și utilității, prin coroborare au demonstrat pe deplin vinovăția inculpatului Turețchi Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), e) Cod penal.

Cu referire la argumentul recurenților precum că „ *instanța de fond și cea de apel a deviat de la regulile prescrise de calificare juridică a infracțiunii, încălcând principiul legalității încriminării cât și art. 7 CEDO*”, Colegiul penal lărgit îl apreciază critic din motiv că după cum urmează din textul deciziei contestate (f.d. 139-160, vol. V) instanța de apel a respectat întru totul prevederile art. 113 alin. (1) Cod de procedură penală, analizând pe deplin elementele constitutive ale infracțiunii, corect calificând acțiunile lui Turețchi Iurie, în baza art. 166¹ alin.

(4) lit. a), e) Cod penal, bazându-și just soluția pe declarațiile părții vătămate minore Casian Cătălin, a martorilor Rahmistiuc Tamara, Roman Octavian, Arap Nicolae, Roman Denis, Turețchi Nicolae, procesul verbal de confruntare dintre Turețchi Iurie și între Roman Anatolie, procesul – verbal de confruntare între Turețchi Iurie și Arap Nicolae, apreciate prin prisma art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, iar invocarea încălcării art. 7 CEDO, este unul declarativ, fără o argumentare clară prin ce anume s-a încălcat acest principiu.

Colegiul penal lărgit ține să menționeze faptul că noțiunea de „tortură” este definită în art. 1 din Convenția ONU pentru prevenirea torturii, astfel că tortura este „*orice act prin care se cauzează unei persoane în mod intenționat suferințe sau dureri grave, fie fizice sau psihice, în scopul obținerii de la ea sau de la o terță persoană a unei anumite informații sau mărturii, pedepsirea ei pentru o acțiune, pe care ea sau o terță persoană a comis-o sau este bănuită de comitere, intimidarea sau constrângerea ei sau a unei terțe persoane, ori din alte motive bazate pe orice fel de discriminare*”, definiția respectivă regăsindu-se și în art. 166¹ alin. (3) Cod penal.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurenților precum că „*ilegal au fost puse la baza hotărârii de condamnare a inculpatului concluziile evaluării psihologice a minorului Casian Cătălin nr. 19 din 20.02.2017, acesta nefiind mijloc de probă*”, astfel art. 93 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală prevede că „*în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul documentelor (inclusiv cele oficiale)*”, art. 157 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că „*constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sînt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză*”. Prin urmare instanța de apel corect a pus la baza sentinței de condamnare aceste concluzii care în mod clar definesc suferințele psihice grave suferite de către partea vătămată Casian Cătălin, impactul acestor suferințe, aceste concluzii fiind în coroborarea cu celelalte mijloace de probă.

Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiate alegațiile recurenților precum că „*instanța de apel nu s-a expus în privința criticii invocate sub aspectul că inculpatul Turețchi Iurie nu este subiect al infracțiunii imputate...*” or, analizând conținutul deciziei contestate (f.d. 156, vol. V) instanța de apel a reținut că „*anume acțiunile inculpatului Turețchi Iurie ca persoană care reprezintă o autoritate a statului, au favorizat și influențat în comiterea respectivei infracțiuni. Anume Turețchi Iurie în calitate sa de șef de post l-a reținut pe minorul Casian Cătălin cînd acesta vindea pește, el la escortat la sediul primăriei pentru a-l audia. Tot el a dat indicații pentru al transporta pe minor la depozit și mai apoi la iaz*”, concluzie pe care instanța de recurs o apreciază ca fiind corectă și pe care o reține.

Argumentul recurenților precum că „*din materialele cauzei rezultă că inculpatul Turețchi Iurie nu are nici o implicație în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ Cod penal, deoarece ultimul nu s-a implicat nici în comiterea elementului material nici în metoda de comitere – aplicarea constrîngerii ca metodă de comitere a infracțiunii*” instanța de recurs îl apreciază critic și anume ca o metodă de apărare și de eschivare de la răspundere penală, or, s-a constatat dincolo de orice dubiu rezonabil că anume inculpatul Turețchi Iurie l-a reținut pe minorul Casian Cătălin care era bănuit de sustragerea peștelui din iaz, anume inculpatul a adus partea vătămată minoră la iaz și care ca urmare a amenințărilor inculpatului pe care partea vătămată Casian Cătălin le-a perceput ca reale avînd în vedere că la acel moment inculpatul era

un exponent al puterii, a intrat în iaz pentru a scoate plasele, care după șocul termic suferit, a fost audiat pe marginea sustragerii peștelui din iaz de către Turețchi Iurie, aceste fapte fiind pe deplin dovedite prin cumulul de probe care au fost apreciate corect de către instanța de apel prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal lărgit constată că motivele invocate de recurenți în cererile de recursuri ordinare constituie opinia subiectivă a acestora și nu pot fi acceptate, deoarece instanța de apel s-a expus argumentat asupra acestor motive invocate de recurenți în decizia sa, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor argumente nu se identifică de instanța de recurs, care le acceptă și pentru a evita repetări inutile, le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care statuează că art. 6§1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale (hotărârea *Albert vs. România* din 16.02.2010 CEDO).

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Snegur Anatolie în numele inculpatului Turețchi Iurie.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8) pct. 12) Cod de procedură penală, în sensul că ” *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptele imputate inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*”.

Instanța de recurs menționează, că nici unul din temeiurile la care se referă autorii recursurilor nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Astfel că Colegiul penal lărgit apreciază critic poziția recurentului precum că „ *s-a admis o încadrare juridică greșită astfel că în loc de tratament inuman, instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului ca tortură, fapt ce contrazice realității*”, deoarece la calificarea acțiunilor inculpatului Turețchi Iurie s-a ținut cont de elementele esențiale care constituie tortura și anume: 1) cauzarea unor suferințe sau dureri fizice sau psihice grave; 2) cauzarea intenționată a durerii; 3) urmărirea unui scop anume, precum ar fi obținerea informației, pedepsirea sau intimidarea.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat în nenumăratele sale decizii (*cauza Ireland v. the United Kingdom, 18 January 1978, cauza Corsacov v. Moldova, nr. 18944/02, 4 April 2006; cauza Selmouni v. France nr. 25803/94, 1999-V; cauza Ilașcu and Others v. Moldova and Russia[GC], no. 48787/99*) că distincția dintre tortură și alte tipuri de maltratare trebuie realizată conform diferenței de intensitate a durerii cauzate, gravitatea sau intensitatea durerii cauzate poate fi determinată exact referindu-ne la: 1) durata, 2) consecințele fizice și psihice, 3) sexul, vârsta și starea sănătății victimei, 4) modul și metoda de executare.

Instanța de recurs ține să menționeze faptul că cea mai importantă distincție dintre tortură și tratamentul inuman este faptul că tratamentul inuman nu dispune de o suficientă intensitate sau un anumit scop, astfel că acțiunile întreprinse de inculpatul Turețchi Iurie au avut drept scop intimidarea, umilirea minorului Casian Cătălin, recunoașterea vinei de către acesta în comiterea sustragerii peștelui din bazinul acvatic, precum și pedepsirii lui pentru fapta comisă, astfel că

aflarea minorului Casian Cătălin în apa rece în decurs de o perioadă îndelungată, corect au fost apreciate ca niște acțiuni care în mod obiectiv au cauzat o intensitate suficientă de durere.

Totodată Colegiul penal lărgit ține să menționeze faptul că, prin noțiunea de „*suferință fizică*” în sensul art. 166¹ alin. (3) Cod penal, acestea se pot exprima nu doar în durere propriu-zisă, dar și în starea fizică proastă cu caracter extenuant, determinat de foame, sete, răcire a corpului ș.a., cât privește „*suferința psihică*” aceasta reprezintă efectul aplicării unor factori psihogeni (batjocoră, luare în rîs, insultă, amenințare ș.a)

Referitor la alegațiile recurentului precum că „*greșit au fost calificate acțiunile inculpatului sub fărma de tortură, ori minorul nu s-a aflat în stare de inconștiență sau semi inconștiență, a ieșit singur din apă, nu a stat la spital, nu a primit careva defecte fizice, nefiind careva urme pe corp ca urmare a aplicării torturii*” Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate, recurentul dând o apreciere incorectă noțiunii de „*integritate fizică sau psihică*” și a noțiunii de „*integritate corporală*”, astfel că integritatea fizică sau psihică este lezată ca urmare a cauzării unei dureri sau suferințe fizice ori psihice nefiind obligatoriu producerea unor leziuni corporale, iar din declarațiile părții vătămate Casian Cătălin rezultă că el o perioadă îndelungată a fost tratat de bunica sa de răceală și a început a se gîngăi mai tare în urma răcirii corpului din ziua de 21 septembrie 2016.

7. În consecință, Colegiul penal lărgit avînd în vedere considerentele menționate supra și raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate în cererile de recurs ordinare declarate de către avocatul Țurcan Arina cu inculpatul Turețchi Iurie, de către avocatul Snegur Anatoli în numele inculpatului Turețchi Iurie, de către inculpatul Turețchi Iurie, de către avocatul Țurcan Arina în numele inculpatului Turețchi Iurie nu și-au găsit confirmare în instanța de recurs ordinar, acestea fiind inadmisibile.

8. Conducîndu-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Țurcan Arina cu inculpatul Turețchi Iurie, de către avocatul Snegur Anatoli în numele inculpatului Turețchi Iurie, de către inculpatul Țurețchi Iurie, de către avocatul Țurcan Arina în numele inculpatului Turețchi Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Turețchi Iurie XXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 iunie 2019**.

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor